

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§18-19

Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. Καίτοι χρή τοὺς φιλοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις κομᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ιδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφελεῖσθε. Ὡστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἵτιοι γεγónασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Σε ποιο συμπέρασμα καταλήγει ο Μαντίθεος για την εξωτερική εμφάνιση ως κριτήριο αξιολόγησης του πολίτη; Να το αναδιατυπώσετε με δικά σας λόγια.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§16-17

Ὅχι πολλές ἡμέρες ἀργότερα μετὰ τα γεγονότα αὐτά, ὅταν εἶχαν καταληφθεῖ στην Κόρινθο οχυρές θέσεις, ὥστε να μην μποροῦν να περάσουν οἱ ἐχθροί, αποφάσισαν οἱ επικεφαλῆς να ἀποσπάσουν κάποια τμήματα που θα ἐσπευδαν να βοηθήσουν, ἐπειδὴ ο Αἰγισίλαος εἶχε εἰσβάλει στη Βοιωτία. Τότε, ἐνῶ ὅλους τοὺς εἶχε καταλάβει πανικός (με το δίκιο τοὺς, μέλη της βουλῆς — γιατί ἦταν τρομερό να ἔχουν σωθεῖ μόλις και μετὰ βίας πριν ἀπὸ λίγο και να ἀντιμετωπίσουν ἄλλο κίνδυνο), ἐγὼ παρουσιάστηκα στον ταξίαρχο και του ζήτησα να στείλει χωρὶς κλήρωση το δικό μας τμήμα. Συνεπῶς, ἀν κάποιοι ἀπὸ σας ἐξοργίζονται με αὐτοὺς που θέλουν να διαχειρίζονται τὶς τύχες της πόλης, δραπετεύουν ὁμῶς ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες, δεν θα εἶχαν δικαίως αὐτὴ τὴ γνώμη για το πρόσωπό μου. Γιατί ὄχι μόνο ἐκτελούσα με ζήλο τὶς διαταγές, ἀλλὰ τολμούσα και να ἀντιμετωπίζω τοὺς κινδύνους. Καὶ αὐτά τα ἔκανα ὄχι ἐπειδὴ πίστευα ὅτι δεν εἶναι τρομερό να πολεμᾷ κανεὶς με τοὺς Λακεδαιμόνιους, ἀλλὰ για να ἔχετε εσεῖς, με βάση αὐτά, θετικότερη γνώμη για μένα, ἀν κάποτε με ἐνέπλεκαν ἀδίκως σε δικαστικό ἀγῶνα, και για να θρω το δίκιο μου. Ἀνεβείτε, παρακαλῶ, στο βῆμα οἱ μάρτυρες γι' αὐτά.

B4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο επίθετο** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: **ἀπελείφθην, βλάπτει, ὠφελεῖσθε, φιλεῖν, εἰργασμένοι.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἰσοκράτης, Ἀρχίδαμος §§11.4-13

(έκδ. των G. Mathieu & É. Brémond, Παρίσι: Les Belles Lettres, 1938, ανατ. 1967)

Το 366 π.Χ. η Σπάρτη οδηγήθηκε σε πολιτική απομόνωση, καθώς οι Πελοποννήσιοι σύμμαχοί της υπέγραψαν συνθήκη ειρήνης με τους Θηβαίους. Με αυτήν αναγνωριζόταν η ανεξαρτησία της Μεσσήνης, γεγονός που αποτελούσε τεράστιο πλήγμα για τα σπαρτιατικά συμφέροντα. Ο Ισοκράτης, που επιδίωκε να μην ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η Θήβα, παρουσιάζει τον Αρχίδαμο να τοποθετείται αρνητικά απέναντι σε αυτήν την εξέλιξη και να προσπαθεί να τονώσει το ηθικό των συμπατριωτών του.

Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας φιλίας τὰς αὐτῶν πόλεις ἀπώλεσαν, εἰς στάσεις καὶ σφαγὰς καὶ πολιτείας πονηρὰς ἐμβαλόντες, οὗτοι δ' ἡμᾶς ἤκουσι κακῶς ποιήσοντες· τὴν γὰρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακοσίοις ἔτεσιν κτησάμενοι κατέλιπον, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πείθουσιν ὑμᾶς ἀποβαλεῖν, ἥς οὐτ' ἀπρεπεστέραν τῇ Λακεδαιμόνι συμφορὰν οὔτε δεινοτέραν οὐδέ ποτ' ἂν εὐρεῖν ἠδυνήθησαν. Εἰς τοῦτο δ' ἤκουσι πλεονεξίας καὶ τοσαύτην ἡμῶν κατεγνώκασιν ἀνανδρίαν ὥστε, πολλάκις ἡμᾶς ἀξιώσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πολεμεῖν, ὑπὲρ Μεσσήνης οὐκ οἶονται δεῖν κινδυνεύειν, ἀλλ' ἵν' αὐτοὶ τὴν σφετέραν αὐτῶν ἀσφαλῶς καρπῶνται, πειρῶνται διδάσκειν ὑμᾶς ὡς χρή τοῖς ἐχθροῖς τῆς ὑμετέρας παραχωρῆσαι, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπαπειλοῦσιν, ὡς εἰ μὴ ταῦτα συγχωρήσομεν ποιησόμενοι τὴν εἰρήνην κατὰ σφᾶς αὐτούς.

ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας φιλίας: αφού αρνήθηκαν τη δική μας φιλία

τοσαύτην ἡμῶν κατεγνώκασιν ἀνανδρίαν: τόσο μεγάλη δειλία μας έχουν καταλογίσει

συγχωρήσομεν: θα συμφωνήσουμε

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ... εὐρεῖν ἠδυνήθησαν».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

τάς αὐτῶν: είναι ..... στο .....

ποιήσοντες: είναι ..... στο .....

άνανδρίαν: είναι ..... στο .....

κινδυνεύειν: είναι ..... στο .....

παραχωρήσαι: είναι ..... στο .....

ταῦτα: είναι ..... στο .....

(μονάδες 6)

β. «τὴν γὰρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακοσίοις ἔτεσιν κτησάμενοι κατέλιπον, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πείθουσιν ὑμᾶς ἀποβαλεῖν». Να διακρίνετε τις προτάσεις στο απόσπασμα που σας δίνεται (μονάδες 2) και να τις αναγνωρίσετε ως προς το είδος τους (μονάδες 2).

Μονάδες 10